

Секція 2. МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ВИБІР СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ЗАГАЛЬНОЇ МАТРИЦІ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Ачкасов М. О., студент

*Науковий керівник: Ачкасова Л. М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Оцінка фінансового стану є однією з найважливіших задач в управлінні діяльністю підприємства. Використання для цього матричної моделі дає певні переваги у порівнянні з традиційними методами аналізу фінансового стану: комплексність, інформативність, можливість отримання інтегральної оцінки та інше.

Для створення таких матриць однією з пріоритетніших задач є формування системи показників, з яких складається матриця. Для складання матриці проводиться відбір більш вагомих та відповідаючим вимогам матриці коефіцієнтів, кількість яких в результаті буде не значною. У подальшому, невраховані коефіцієнти не будуть розраховуватись і з цього слідує, що не буде характеризуватись та область, яку він характеризував в іншій методиці.

Матриця з результатами має дуже велику інформативність, що затруднює її сприйняття. Цей недолік можна усунути, згрупувавши деякий набір упорядкованих коефіцієнтів, які являються однорідними по своїй природі, тобто характеризують однотипну сторону діяльності підприємства (наприклад фінансові результати) і за ними скласти окрему матрицю, у якій також виділити окремі групи коефіцієнтів, які характеризують стан підприємства більш конкретно (ліквідність) і за ними також можна скласти окремі матриці. Дана методика- це перехід від більш загальної характеристики до конкретних понять. Її можна також використовувати в оберненому напрямку. Це залежить від цілей проведення фінансового аналізу. Дане роздрібнення загальної матриці знижує високу інформативність і при цьому не втрачається корисність інформації.

Для аналізу фінансового стану підприємства за традиційними методиками використовують коефіцієнти, які, в основному, отримані як результат відношення різних показників діяльності підприємства один до одного. Для формування матриці необхідні такі показники, які б відповідали критеріям: універсальність, абсолютні одиниці виміру та інформативність. Універсальність передбачає повторювальність складової показника в розрахункових формулах. Інформативність як критерій передбачає можливість обліку показника і відображення його в звітності підприємства.

Аналіз традиційних методик оцінки фінансового стану показав, що для отримання коефіцієнтів використовується 22 показника, які наведені в таблиці 1. Для відбору показників, які увійдуть до матриці проведено їх порівняння із вищезначеними критеріями. Порівняння наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 - Порівняння показників з критеріями відбору

Показники	Критерії відбору		
	Універсальність	нерозрахунковість	Інформативність
Короткострокові активи	+	+	+
короткострокові зобов'язання	+	+	+
Грошові кошти	+	-	+
Інші активи	-	+	+
Дебіторська заборгованість	-	+	+
Кредиторська заборгованість	-	+	+
Короткострокові фінансові вкладення	-	+	+
Короткострокова позикова заборгованість	-	+	+
Власний капітал	+	+	+
Валюта балансу	+	+	+
Довгострокові пасиви	-	+	+
Довгострокові активи	+	+	+
Виручка від реалізації	+	+	+
Товарно-матеріальні запаси	-	+	+
Балансовий прибуток	+	+	+
Чистий прибуток	+	+	+
Сукупні активи	+	-	+
Майно підприємства	-	-	+
Прибуток залишковий	-	-	+
Амортизація	-	-	+
Податок на додану вартість	-	-	+
Позиковий капітал	-	+	+

Аналізуючи дану таблицю видно, що лише 8 з них відповідають всім критеріям, тому обираємо наступні показники:

1. Короткострокові активи (КСа);
2. Короткострокові зобов'язання (КСо);
3. Власний капітал (ВК);
4. Валюта балансу (ВБ);
5. Довгострокові фінансові вкладення (ДСа)
6. Виручка від реалізації (ВР);
7. Балансовий прибуток (БП);
8. Чистий прибуток (ЧП).

Таким чином, обрана система показників є основою загальної матриці оцінки фінансового стану підприємства. Ця матриця матиме розмір 8×8. Упорядкована система показників в матриці буде виглядати наступним чином: Чистий прибуток (ЧП), Власний капітал (ВК), Балансовий прибуток (БП), Виручка від реалізації (ВР), Короткострокові активи (КСа), Валюта балансу (ВБ), Довгострокові фінансові вкладення (ДСа), Короткострокові зобов'язання (КСо).